

Poznań, 19-01-2023 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Poznaniu**

WOO-II.4220.168.2022.WN.8

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.), w związku z art. 64 ust. 1 pkt 1 i ust. 3, art. 66 i art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wystąpienia Wójta Gminy Czarnków z 29 czerwca 2022 r., znak: IGROŚ.6220.7.2022

postanawiam

- I. Wyrazić opinię, że dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie drogi wojewódzkiej Nr 178 Wałcz – Oborniki odcinek od km 43+800 do km 45+741 wraz ze skrzyżowaniem drogi DW178 z DW174 w km 44+065 w gm. Czarnków, powiat czarnkowsko-trzcieński, województwo wielkopolskie, istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
- II. Określić zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, który powinien spełniać wymagania określone w art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a w szczególności zawierać analizę podanych niżej zagadnień:
 1. Wskazanie kilometrażu i długości wszystkich przebudowywanych i budowanych obiektów i instalacji planowanych do wykonania w ramach realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.
 2. Z zakresu ochrony przed hałasem:
 - 1) Określenie parametrów eksploatacyjnych i technologicznych przedsięwzięcia mających wpływ na wielkość emisji hałasu w roku oddania inwestycji do użytkowania oraz na dalsze lata prognozy, w tym: natężenia, struktury i prędkości ruchu, z podziałem na porę dnia (od godz. 6.00 do godz. 22.00) i nocy (od godz. 22.00 do godz. 6.00), rodzaju nawierzchni i niwelety drogi, wraz z uzasadnieniem przyjętej prognozy natężenia ruchu. Informacje o natężeniu ruchu przedstawić także dla odcinków przebudowywanych dróg poprzecznych oraz odcinków uwzględnianych w oddziaływaniu skumulowanym.
 - 2) Określenie zagospodarowania i przeznaczenia terenu zgodnie z art. 113 i art. 115 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Rejony występowania terenów wymagających ochrony akustycznej zaznaczyć na mapie i wyróżnić ze względu na uwarunkowania akustyczne. Przy określaniu zagospodarowania i przeznaczenia terenu uwzględnić informacje wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz faktyczne zagospodarowanie terenu.
 - 3) Przedstawienie informacji dotyczących przyjętego modelu obliczeniowego propagacji hałasu.
 - 4) Przedstawienie opisu, analizy i wyników kalibracji modelu obliczeniowego, jeśli zostanie ona wykonana, oraz wyników pomiarów poziomu hałasu, wykonanych na potrzeby kalibracji (opisać sposób wykonania pomiarów – metodę).

- 5) Dołączenie wydruków komputerowych zawierających pełne dane wejściowe do programu modelującego rozprzestrzenianie się hałasu w środowisku. Przeprowadzona symulacja powinna zostać wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i unijnego, przy zastosowaniu rekomendowanego programu do obliczeń rozprzestrzeniania hałasu w środowisku. W obliczeniach przeanalizować najniekorzystniejsze występujące w praktyce momenty eksploatacji przedmiotowej drogi – czyli np. najbardziej niekorzystne szesnaście i osiem godzin, odpowiednio dla pory dnia i nocy, pod względem liczby przejeżdżających podczas ich trwania pojazdów i ich typów.
- 6) Określenie wartości poziomów hałasu na granicy najbliższych terenów wymagających ochrony przed hałasem zlokalizowanych wzdłuż przedsięwzięcia oraz przed elewacją budynków mieszkalnych i budynków o innej funkcji chronionej, w przyjętych okresach prognozy z uwzględnieniem oddziaływania planowanego przedsięwzięcia (także przebudowy istniejących odcinków dróg). Należy uwzględnić położenie budynków względem obecnej granicy pasa drogowego i odnieść się również do dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w normach obowiązujących dla wnętrz budynków.
- 7) W przypadku wystąpienia przekroczeń akustycznych standardów jakości środowiska określenie środków organizacyjnych, technicznych lub technologicznych możliwych do realizacji, ograniczających emisję hałasu do poziomów dopuszczalnych. Ich lokalizację względem dróg i zabudowy precyzyjnie wskazać na załącznikach graficznych. W przypadku zastosowania nawierzchni o zmniejszonej emisji hałasu podać wiarygodne źródło przyjętej efektywności.
- 8) Określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko w postaci czytelnych map z izoliniami poziomu dźwięku odpowiadającymi dopuszczalnym poziomom hałasu, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, zróżnicowanych ze względu na rodzaj terenu. Uwzględnić należy sytuację, przed i po zastosowaniu ewentualnych zabezpieczeń, w przyjętych okresach prognozy. Ponadto na mapach akustycznych przedstawić: kilometrąz drogi (co 20 m), lokalizację granic terenów wymagających ochrony akustycznej (z uwzględnieniem faktycznego zagospodarowania i przeznaczenia terenów), budynki mieszkalne lub o innej funkcji wymagającej ochrony akustycznej oraz pozostałe budynki, lokalizację punktów obliczeniowych (na granicy terenów chronionych oraz przed elewacją budynków). W obliczeniach uwzględnić wysokość, na której wyznaczono izoliny oraz punkty obliczeniowe, w zależności od ich lokalizacji.
- 9) Przedstawienie w punktach skumulowanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia z innymi, planowanymi i istniejącymi przedsięwzięciami w ramach tego samego rodzaju źródła hałasu (drogi, linie kolejowe), określając poziom hałasu od przedmiotowego przedsięwzięcia, poziom hałasu od planowanych i istniejących innych przedsięwzięć oraz poziom hałasu od wszystkich przedsięwzięć.
- 10) Dokonanie oceny pośredniego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia, jako zmiany istniejących warunków akustycznych na terenach, na których oddziaływanie pośrednie może mieć znaczenie.
- 11) Przedstawienie założeń do ewentualnej analizy porealizacyjnej, w tym lokalizację przekroju pomiarowego, warunków wykonania pomiarów, terminów oraz krotności wykonywania pomiarów.
- 12) Dokonanie oceny oddziaływania akustycznego na etapie budowy wraz ze wskazaniem środków minimalizujących zagrożenia przed nadmierną emisją hałasu na tym etapie.
- 13) Dokonanie oceny oddziaływania wibroakustycznego przedsięwzięcia na etapie budowy oraz eksploatacji. Jeśli będą zastosowane zabezpieczenia w celu obniżenia przenoszenia drgań w wyniku eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia, wskazać na jakich odcinkach zostaną zrealizowane wraz z podaniem kilometrązu oraz szczegółowej charakterystyki parametrów technicznych i skuteczności tych zabezpieczeń. Oddzielnie przedstawić charakterystykę zastosowanych

zabezpieczeń, opisując właściwości każdego z nich i uwarunkowania związane z wyborem tego, a nie innego rozwiązania.

- 14) Analizę w zakresie wariantów alternatywnych przedstawić w takim samym stopniu szczegółowości, jak wariant proponowany do realizacji.

3. Z zakresu ochrony przyrody:

- 1) Wskazanie liczby drzew i krzewów przeznaczonych do wycinki, ich gatunku i wymiarów, niezależnie od tego czy na przeprowadzenie wycinki jest wymagane zezwolenie.
- 2) Wskazanie powierzchni siedliska przyrodniczego 91E0, która zostanie wycięta wraz z oceną wpływu skali wycinki na to siedlisko.
- 3) Przedstawienie informacji na temat występowania na danym terenie oraz w jego sąsiedztwie chronionych siedlisk przyrodniczych, chronionych, rzadkich i zagrożonych wyginięciem gatunków roślin, w tym mchów i wątrobowców, zwierząt, w tym owadów saproksylicznych, ptaków i grzybów, w tym porostów wraz z podaniem źródła danych. Należy także wskazać te z drzew i krzewów przeznaczonych do wycinki na których występują dziuple i gniazda ptaków. W przypadku płazów obserwacje należy przeprowadzić także w okresie wiosennym.
- 4) Ocenę wpływu przedsięwzięcia na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 i Nadnoteckie Łęgi PLB300003, a także odniesienie do zapisów planów zadań ochronnych tych obszarów Natura 2000.
- 5) Ocenę wpływu na integralność obszarów Natura 2000.
- 6) Przedstawienie wpływu przedsięwzięcia, w tym wpływu skumulowanego, na środowisko przyrodnicze i szlaki migracyjne zwierząt, w tym: płazów i gadów, dużych ssaków, nietoperzy. W ocenie należy uwzględnić także ewentualne oświetlenie drogi.
- 7) Ocenienie wpływu realizacji planowanego przedsięwzięcia na stan lokalnej populacji porostów i mszaków. W przypadku negatywnego wpływu należy zaproponować działania minimalizujące, w tym transplancję darni mchów lub plech porostów.
- 8) Przedstawienie działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym na ptaki, nietoperze, chronione gatunki owadów i roślin zielnych, a w szczególności na płazy zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji przedsięwzięcia wraz z oceną skali w jakiej zminimalizują one negatywny wpływ przedsięwzięcia. Przewidywane działania powinny być dostosowane do poszczególnych grup chronionych organizmów i powinny je chronić przed zniszczeniem, w tym konkretnie powinny zostać wskazane działania minimalizujące skalę wycinki drzew i krzewów, w szczególności odnośnie drzew o największych obwodach. W przypadku płazów należy uwzględnić montaż tymczasowych i stałych ogrodzeń ochronno-naprowadzających, przejść dla płazów z dokładnym wskazaniem ich lokalizacji.
- 9) Przedstawienie propozycji nasadzeń minimalizujących, w tym liczby, gatunku i miejsca planowanych nasadzeń, a także wykonanie pasa ochronnego od strony siedliska przyrodniczego 91E0.
- 10) Odniesienie się do celów dla których powołano obszar chronionego krajobrazu „Puszcza Notecka”.
- 11) Ocenienie wpływu planowanego przedsięwzięcia na bioróżnorodność i krajobraz oraz wyjaśnienie, czy przedsięwzięcie wpłynie na utratę różnorodności gatunków, w tym gatunków chronionych na mocy przepisów dyrektywy siedliskowej i dyrektywy ptasiej oraz czy wpłynie na bogactwo gatunków lub skład gatunkowy siedlisk na badanym obszarze.

4. Z zakresu ochrony środowiska gruntowo-wodnego i gospodarki wodno-ściekowej:

- 1) Przedstawienie charakterystyki środowiska wodnego i gruntowo-wodnego w otoczeniu przedsięwzięcia z uwzględnieniem kluczowych dla jego projektowania aspektów hydrologicznych oraz gruntowo-wodnych.
- 2) Przedstawienie rozwiązań dotyczących systemu odprowadzania wód, planowanych urządzeń podczyszczających wraz z metodyką wyznaczania ich przepustowości i

uzasadnieniem dobranej skuteczności oraz analizą prognozowanych stężeń zanieczyszczeń w odprowadzanych wodach opadowych.

- 3) Przedstawienie rozwiązań projektowych dotyczących m.in. dostosowania do warunków gruntowo-wodnych konstrukcji nasypu, obiektów, przepustów, niwelety, wymiany gruntu, wzmocnienia podłoża, posadowienia obiektów, odwodnienia wykopów.
- 4) Przedstawienie rozwiązań dotyczących organizacji zaplecza oraz placu budowy, w tym przy rozbiórce i budowie mostu, tymczasowej organizacji ruchu.

5. Z zakresu ochrony klimatu:

- 1) Wyjaśnienie, w jaki sposób przedsięwzięcie może wpłynąć na zmiany klimatu (uwzględnić emisję gazów cieplarnianych) i wskazanie rozwiązań łagodzących te zmiany.
- 2) Dokonanie oceny odporności przedsięwzięcia na przewidywane zmiany klimatu, tj. wyjaśnienie, czy przedsięwzięcie zostanie przystosowane do postępujących zmian klimatu uwzględniając elementy związane z klęskami żywiołowymi, takimi jak: silne wiatry, susza, pożary, fale upałów i mrozów, powodzie, nawalne deszcze i burze, intensywne opady śniegu. Wskazać działania adaptacyjne.

Wnioskodawca:

Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu
ul. Wilczak 51
61-623 Poznań

Uzasadnienie

1 lipca 2022 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, dalej Regionalnego Dyrektora wpłynęło wystąpienie Wójta Gminy Czarnków z 29 czerwca 2022 r., znak: IGROŚ.6220.33.2021 w sprawie wyrażenia opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie drogi wojewódzkiej Nr 178 Wałcz – Oborniki odcinek od km 43+800 do km 45+741 wraz ze skrzyżowaniem drogi DW178 z DW174 w km 44+065 w gm. Czarnków, powiat czarnkowsko-trzcianecki, województwo wielkopolskie. Do wystąpienia załączono m.in.: kopię wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; kartę informacyjną przedsięwzięcia, dalej *k.i.p.*; kopię pełnomocnictwa; oświadczenie, że wnioskodawca nie jest podmiotem zależnym od Gminy Czarnków.

Wójt Gminy Czarnków zakwalifikował planowane przedsięwzięcie do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 62 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.), tj. do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być stwierdzony.

W toku prowadzonego postępowania, pismem z 12 sierpnia 2022 r. znak: WOO-II.4220.168.2022.WN.3 Regionalny Dyrektor zwrócił się do Wójta Gminy Czarnków o wezwanie wnioskodawcy, na podstawie art. 50 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.), dalej *k.p.a.*, do uzupełnienia *k.i.p.*, określając jednocześnie zakres wezwania. Wymagane uzupełnienie wpłynęło do siedziby organu 10 października 2022 r. Wobec dalszych niejasności, pismem z 14 listopada 2022 r. znak: WOO-II.4220.168.2022.WN.6 Regionalny Dyrektor zwrócił się do Wójta Gminy Czarnków o ponowne wezwanie wnioskodawcy do złożenia dodatkowych wyjaśnień, określając jednocześnie zakres wezwania. Uzupełnienie wpłynęło 23 grudnia 2022 r.

Ustalając czy dla planowanego przedsięwzięcia potrzebne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor uwzględnił wymagania, o których mowa w art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.), dalej ustawy ooś. Zbadał rodzaj,

skalę przedsięwzięcia, zakres robót związanych z jego realizacją, wielkość zajmowanego terenu, wykorzystanie zasobów naturalnych, różnorodność biologiczną i krajobraz, wielkość emisji i uciążliwości, jakie wystąpią w związku z realizacją planowanego przedsięwzięcia, możliwości ograniczenia oddziaływania oraz usytuowanie przedsięwzięcia względem obszarów wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt, ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarów Natura 2000.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy ooś, w oparciu o zapisy k.i.p. ustalono, że planowane przedsięwzięcie polega na rozbudowie drogi wojewódzkiej Nr 178 Wałcz – Oborniki w kilometrze od 43+800 do 45+741 wraz ze skrzyżowaniem drogi DW178 z DW174 w km 44+065. Przedsięwzięcie rozpoczyna się zaraz za mostem nad rz. Noteć i kończy się za skrzyżowaniem z DW 174.

Zakres przedsięwzięcia obejmuje: rozbudowę istniejącej drogi; rozbudowę istniejącego skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 178 i 174 poprzez wprowadzenie dodatkowego pasa lewoskrętu z drogi wojewódzkiej nr 178 oraz wyniesionych wysp kanalizujących ruch pojazdów; rozbudowę istniejącej drogi wojewódzkiej nr 174 celem dostosowania w planie i profilu do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 178; budowę odwodnienia drogi – rowów drogowych, przepustów na tych rowach, lokalnie w obrębie skrzyżowań elementów kanalizacji deszczowej; przebudowę istniejących dróg krzyżujących się z nową drogą; budowę ścieżki rowerowej (wariant I); budowę zatok autobusowych; budowę chodników; budowę drogi serwisowej (dodatkowa jezdnia do nieruchomości celem zapewnienia dostępności); budowę i przebudowę zjazdów; wycinkę pojedynczych drzew i krzewów kolidujących z projektowanym zagospodarowaniem terenu; nasadzenia rekompensacyjne w ilości nie mniejszej niż ilość pojedynczych drzew i krzewów przewidzianych do wycinki; przebudowę kolidujących z projektowanym zagospodarowaniem terenu sieci uzbrojenia terenu; budowę oświetlenia drogowego w obszarze przejścia dla pieszych oraz przejazdu dla rowerzystów; budowę urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego; wykonanie oznakowania pionowego i poziomego. Przewiduje się całkowitą rozbiórkę nawierzchni, wykonanie wzmocnienia podłoża oraz budowę nowej konstrukcji nawierzchni. Ze względu na stwierdzone występowanie w podłożu drogi znacznej ilości gruntów organicznych w okolicy mostu nad Notecią oraz skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 174 przewiduje się wzmocnienie podłoża polegające na wykonaniu około 1046 kolumn przemieszczeniowych o średnicy 400 mm i głębokości do 9,5 m oraz wykonaniu około 1115 kolumn kruszywowych o średnicy 400 mm i głębokości 6,0 m zwieńczonych materacem geosyntetycznym, a także wymianę gruntu na zagęszczone kruszywo.

Planowana droga będzie miała przekrój jednojezdniowy dwupasowy, o kategorii ruchu KR-4 i klasie technicznej G z pasem ruchu o szerokości 3,5 m, ścieżką rowerową o szerokości 2,0 m, chodnikiem o szerokości 2,0 m oraz poboczem gruntowym ulepszonym o szerokości minimum 1,50 m. Droga serwisowa dla obsługi przyległego terenu w obrębie skrzyżowania będzie miała przekrój jednojezdniowy, dwupasowy o szerokości pasa ruchu 3,5 m i mijanki 3,0 m oraz pobocza gruntowego ulepszanego o szerokości 0,75 m. System odwodnienia stanowić będą rowy trawiaste oraz lokalnie krótkie odcinki kanalizacji deszczowej.

Uwzględniając kryteria, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy ooś ustalono, że tereny zabudowane zlokalizowane są na początkowym odcinku drogi zaraz przy moście na Noteci oraz nieco dalej przy drodze i stanowią je tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz teren usług turystycznych.

W k.i.p. zostały przedstawione informacje odnośnie istniejącego i planowanego natężenia ruchu samochodowego na przebudowywanym odcinku drogi wojewódzkiej nr 178 oraz krzyżującej się z nią drogi wojewódzkiej nr 174. Na drodze nr 178 średni dobowy ruch (ŚDR) pojazdów w roku 2023 kształtuje się na poziomie 5647 pojazdów na dobę, ale już w roku 2033 osiąga 6902 pojazdy na dobę, z czego 563 pojazdów stanowią samochody ciężarowe. Z przedstawionej w k.i.p. i uzupełnieniach analizy wynika, że dla budynku zlokalizowanego na działce o numerze ewidencyjnym 1069/1 obręb Zofiowo występują

przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w porze nocnej rzędu 3,1 dB (59,1 dB) przy obecnym natężeniu ruchu i 3,9 dB (59,9 dB) przy prognozowanym natężeniu ruchu. Z uwagi na te przekroczenia zaproponowano zastosowanie cichej nawierzchni o skuteczności redukcji hałasu rzędu 5 dB. Obliczenia skuteczności zastosowania tej nawierzchni wykazały redukcję hałasu do poziomu 55,9 dB, tj. do poziomu niewiele poniżej dopuszczalnego poziomu hałasu w porze nocnej. Należy przy tym zauważyć, że niepewność zastosowanych prognoz wynosi ± 2 dB. Pomimo dwukrotnego wezwania do uzupełnienia k.i.p., nie rozwiano wątpliwości organu, co do lokalizacji punktów pomiarowych, co ma istotne znaczenie, na wnioskowanie dotyczące zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu. Ponadto, jak wynika z wyjaśnień w analizie akustycznej nie uwzględniono ukształtowania terenu, a zatem m.in. tego, że w sąsiedztwie zabudowy na działce o numerze ewidencyjnym 952 obręb Zofiowo droga przebiega na nasypie o wysokości około 6 m nad poziomem terenu, dowiązanym do nieobjętego wnioskiem mostu nad Notecią. Jednocześnie, w k.i.p. wnioskodawca wspomina o potrzebie sporządzenia analizy porealizacyjnej.

Mając na uwadze powyższe, w szczególności fakt prognozowanego wystąpienia przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu, konieczność uwzględnienia w modelu akustycznym ukształtowania terenu, przeanalizowania możliwych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych zmniejszających poziom hałasu w środowisku do wartości dopuszczalnej lub niższej, konieczne jest przeprowadzenie szczegółowej oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko w zakresie emisji hałasu.

W opinii wskazano, aby w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko przedstawić informacje dotyczące parametrów eksploatacyjnych przedsięwzięcia, takich jak struktura, natężenie i prędkość ruchu oraz elementów środowiskowych, jak ukształtowanie terenu, i na tej podstawie ocenić wpływ przedsięwzięcia na klimat akustyczny. Celem zobrazowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko konieczne jest przedstawienie izolinii poziomu hałasu odpowiadających dopuszczalnemu poziomowi hałasu dla zinwentaryzowanych rodzajów terenów, w porze dnia i nocy. Izolinie powinny być wyrysowane na mapie w skali adekwatnej do poruszanych zagadnień. Na takiej mapie należy nanieść pozostałe elementy, które mają wpływ na dokonaną ocenę, tj. tereny wymagające ochrony akustycznej, źródła hałasu, obiekty wpływające na rozchodzenie się fali akustycznej, elementy zagospodarowania terenu, które mogą pełnić funkcję ekranów. Tak sporządzoną ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko należy uzupełnić o podanie wartości poziomu hałasu w punktach zlokalizowanych na terenach wymagających ochrony akustycznej położonych najbliżej przedsięwzięcia. W przypadku konieczności zastosowania działań ograniczających emisję hałasu do środowiska lub ograniczających rozchodzenie się dźwięku w środowisku wymagane jest podanie charakterystycznych parametrów tych działań, które wpływają na ich skuteczność. Ważne jest, aby określić takie działania, które są realne i łatwo mierzalne. Po zastosowaniu tych działań konieczne jest ponowne wyznaczenie oddziaływania akustycznego przedsięwzięcia, w postaci graficznej za pomocą izolinii poziomu hałasu oraz w punktach. Porównanie wartości poziomu hałasu przed i po zastosowaniu tych działań pozwoli na ocenę ich skuteczności. Ponadto w celu oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko wskazano na konieczność określenia zagospodarowania przestrzennego terenów znajdujących się w zasięgu potencjalnego oddziaływania przedsięwzięcia z uwzględnieniem zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jak i faktycznego zagospodarowania terenu.

Oceniając skumulowane oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia z innymi, planowanymi lub istniejącymi przedsięwzięciami, wskazane jest przedstawienie wartości poziomu hałasu w punktach, dla następujących sytuacji: oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia, oddziaływanie innych planowanych i istniejących przedsięwzięć oraz oddziaływanie sumaryczne. Należy zwrócić uwagę, iż skumulowane oddziaływanie należy przedstawić dla tych kategorii źródeł hałasu, których czas oceny jest taki sam. W przypadku wystąpienia oddziaływania pośredniego planowanego przedsięwzięcia, ocenę w tym zakresie należy przedstawić jako jego wpływ na istniejące warunki akustyczne, na terenach, na których oddziaływanie pośrednie może mieć znaczenie.

Analiza raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, przedstawiającego w sposób szczegółowy charakterystykę przedsięwzięcia i warunki użytkowania terenu w fazie budowy i eksploatacji, przewidywane rodzaje i ilości emisji wynikających z funkcjonowania przedsięwzięcia, umożliwi określenie wpływu przedsięwzięcia na środowisko oraz nałożenie obowiązków dotyczących minimalizacji i ograniczania oddziaływania na środowisko.

Objęty opracowaniem odcinek drogi wojewódzkiej zlokalizowany jest w obrębie doliny rzeki Noteć. Około 30 m przed początkiem przedsięwzięcia przebiega rzeka Noteć, natomiast na odcinku drogi o długości około 130 m przebiega Stara Noteć. Ponadto, w otoczeniu drogi znajdują się liczne zagłębienia, oczka wodne, stawy i zbiorniki wodne. Zwierciadło wód gruntowych rozpoznano na tym terenie na głębokości od 0,9 m do 6,7 m p.p.t. Na tym odcinku doliny przedsięwzięcie nie przebiega przez obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Jednocześnie, przedsięwzięcie znajduje się w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych nr 127 Subzbiornik Złotów – Piła – Strzelce, oraz nr 138 Zbiornik Pradolina Toruń – Eberswalde (Noteć).

Z przedstawionych informacji wynika, że realizacja przedsięwzięcia wymagała będzie wzmocnienia podłoża ze względu na występowanie w podłożu kilku metrowych pokładów torfu. W związku, z czym wykonane zostanie ponad 2 tysiące pali przenoszących obciążenie nasypu drogi na głębsze warstwy geologiczne, wymieniony zostanie grunt nienośny na nośny oraz zastosowany zostanie nasyp przeciążeniowy wyrównujący odciażenia. Ze względu na trudne warunki gruntowo-wodne i specyfikę środowiska w analizowanym miejscu, ale także skalę planowanych wzmocnień podłoża, w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko należy szczegółowo przedstawić charakterystykę środowiska wodnego i gruntowo-wodnego uwzględniając wszystkie wymienione wyżej aspekty, a także rozwiązania dotyczące systemu odprowadzania wód, planowanych urządzeń podczyszczających z metodyką wyznaczania ich przepustowości i uzasadnieniem dobranej skuteczności oraz analizą prognozowanych stężeń zanieczyszczeń w odprowadzanych wodach opadowych, ale przede wszystkim rozwiązania projektowe dostosowania do warunków gruntowo-wodnych konstrukcji nasypu, obiektów, przepustów, niwelety, wymiany gruntu, wzmocnienia podłoża, posadowienia obiektów, odwodnienia wykopów, a także rozwiązania dotyczące organizacji zaplecza oraz placu budowy na etapie realizacji przedsięwzięcia, w tym przy rozbiórce i budowie mostu, tymczasowej organizacji ruchu.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy ooś, na podstawie przedstawionych materiałów stwierdzono, że teren przeznaczony pod przedsięwzięcie zlokalizowany jest na obszarze chronionego krajobrazu „Puszcza Notecka”, który nie ma obowiązujących zakazów i na obszarach Natura 2000: specjalnym obszarze ochrony siedlisk Dolina Noteci PLH300004 i obszarze specjalnej ochrony ptaków Nadnoteckie Łęgi PLB300003. Ponadto zgodnie z mapą przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowaną przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego na zlecenie Ministerstwa Środowiska, przedmiotowe przedsięwzięcie znajduje się w ponadregionalnym korytarzu ekologicznym GKPN-C-7B „Środkowa Dolina Noteci”.

Przebudowywana droga przebiega przez tereny rolnicze, w sąsiedztwie lasów i licznych zbiorników wodnych. Realizacja przedsięwzięcia będzie się wiązać z koniecznością wycinki 141 drzew, głównie z gatunków: klon zwyczajny, osika, głóg jednoszyjkowy, jesion wyniosły o obwodach do 298 cm. Ponadto do wycinki przeznaczono 420 m² krzewów. Zniszczeniu ulegnie 0,15 ha siedliska 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) będącego przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004. Nie stwierdzono gnieźdzenia się rzadkich gatunków ptaków. W pasie drogowym stwierdzono obecność płatów chronionych naziemnych porostów, bez podania gatunków, którym, jak wskazał wnioskodawca, realizacja przedsięwzięcia nie będzie zagrażać. Realizacja prac spowoduje zagrożenie zniszczenia 1 mrowiska mrówki rudnicy, gatunku objętego ochroną częściową.

W dokumentacji nie wskazano dat dziennych przeprowadzonych obserwacji przyrodniczych, za wyjątkiem obserwacji chiropterologicznych. Wskazano jedynie, że

obserwacje prowadzono w trakcie sezonu wakacyjnego. Po obu stronach przewidywanej drogi nr 178 występują liczne zbiorniki wodne. Badania herpetologiczne wykazały obecność płazów po obu stronach drogi: traszki zwyczajnej, ropuchy szarej, żaby jeziorkowej, żaby moczarowej i żaby wodnej. Ponadto na stosunkowo krótkim odcinku przebudowywanej drogi nr 174 stwierdzono wysoką śmiertelność 16 osobników zaskrońca zwyczajnego. W celu ochrony drobnych zwierząt na etapie realizacji przedsięwzięcia wskazano w k.i.p., że zamontowane zostaną tymczasowe płotki herpetologiczne na całej długości przebudowywanej drogi, natomiast w przypadku stałych ogrodzeń ochronno-naprowadzających wskazano, że dokładna ich lokalizacja powinna być ustalona po przeprowadzeniu obserwacji herpetologicznych w okresie wiosennej migracji płazów. Zasugerowano jedynie, że ogrodzenie powinno zostać zamontowane na całej długości odcinka drogi nr 174, z powodu wysokiej śmiertelności zaskrońców i na większości odcinka drogi nr 178, tj. od skrzyżowania z drogą nr 174 do mostu na Noteci. Nie wskazano ani jednego przejścia dla płazów, które należy uważać za integralną część ogrodzeń ochronnych zgodnie z opracowaniami „Poradnik projektowania przejść dla zwierząt i działań ograniczających śmiertelność fauny przy drogach” (Kurek R. T. 2010. Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Warszawa) oraz „Poradnik ochrony płazów” (Kurek R. T., Rybacki M., Sołtysiak M. 2011. Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Bystra). W uzupełnieniu k.i.p. wskazano kilka odcinków w ciągu drogi nr 178 na którym zamontowane zostaną stałe ogrodzenia ochronno-naprowadzające i jedynie 2 przejścia dla płazów bez dostatecznego uzasadnienia przyjętych założeń.

W związku z tym, że nie przeprowadzono obserwacji herpetologicznych w okresie wiosennych migracji optymalnym rozwiązaniem byłoby wykonanie ogrodzeń ochronno-naprowadzających na całej długości przebudowywanej drogi z licznymi przejściami dla płazów. Mniejsza liczba przejść jest możliwa po przeprowadzeniu rzetelnych badań herpetologicznych i rozpoznaniu miejsc liczniejszych szlaków migracji płazów, a zwłaszcza osobników młodocianych po metamorfozie. Przy typowaniu miejsc budowy przejść dla płazów należy uwzględnić różne wymagania i możliwości migracji osobników dorosłych i młodocianych. Osobniki młodociane mają inny schemat wędrówki, wędrują znacznie wolniej i są bardziej narażone na śmierć z powodu przegrzania i wysuszenia. Z prowadzonych badań nad migracją ropuchy szarej (Migracja ropuchy szarej *Bufo bufo* przez przepust drogowy w Łysomicach, województwo pomorskie. Chrońmy Przyr. Ojcz. 67 (2): 161-169, 2011) wynika, że nawet odległości 50 metrowe między przejściami dla płazów mogą być dla osobników młodocianych zbyt duże. Część osobników młodocianych natrafiając na ogrodzenie zawraca, część omija przejścia i grupuje się przy ogrodzeniach. W celu uniknięcia śmierci osobników młodocianych z powodu przegrzania należy stosować odpowiedniej konstrukcji panele ogrodzeń ochronno-naprowadzających lub wprowadzić roślinność zwiększającą zacienienie. Należy wskazać, że oba zaproponowane przez wnioskodawcę przejścia dla płazów były zlokalizowane w jednym odcinku (0+300 – 1+000) planowanego ogrodzenia ochronno-naprowadzającego, w tym jedno z tych ogrodzeń na samym końcu odcinka co całkowicie obniża skuteczność przyjętego rozwiązania. Wątpliwe wydaje się również przyjęte w uzupełnieniu k.i.p. założenie, że ogrodzenia ochronno-naprowadzające muszą być przerwane ze względu na konieczność uwzględnienia wjazdów na posesję, pola. Obecnie stosowane rozwiązania w postaci budowy tzw. stoprynien umożliwiają zachowanie ciągłości ogrodzenia ochronno-naprowadzającego z uwzględnieniem wszelkich zjazdów oraz skrzyżowań z drogami lokalnymi. Uwzględniając powyższe należy stwierdzić, że zaproponowane w uzupełnieniu k.i.p. rozwiązania nie pozwalają wykluczyć negatywnego wpływu przedsięwzięcia na płazy, a w pewnych okolicznościach, zwłaszcza w czasie słonecznych dni mogą stać się pułapką, w szczególności dla młodocianych osobników płazów.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać dane dotyczące liczby drzew i krzewów przeznaczonych do wycinki, ich gatunek i wymiary wraz z uzasadnieniem planowanej wycinki, bez względu na to czy na przeprowadzenie wycinki jest wymagane zezwolenie ze szczególnym uwzględnieniem siedliska przyrodniczego 91E0. Uwzględniając powierzchnię terenu przeznaczoną pod inwestycję oraz skalę wycinki drzew raport powinien także zawierać opis szaty roślinnej oraz wykaz stwierdzonych

chronionych gatunków roślin, w tym mchów i wątrobowców, zwierząt i grzybów, w tym porostów. Należy wskazać także te drzewa i krzewy, na których stwierdzono obecność gniazd ptaków i dziupli. Raport powinien zawierać również propozycje nasadzeń minimalizujących, w tym liczbę, gatunek i miejsce planowanych nasadzeń. Optymalnym rozwiązaniem byłoby, w celu ochrony siedliska 91E0, przeprowadzenie w ramach nasadzeń minimalizujących nasadzenia pasa ochronnego krzewów gatunków charakterystycznych dla siedliska 91E0 w miejscu, w którym sąsiaduje z pasem drogowym. W raporcie należy ocenić wpływ przedsięwzięcia na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 i Nadnoteckie Łęgi PLB300003, ocenić wpływ przedsięwzięcia na integralność tych obszarów oraz odnieść się do zapisów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Należy także odnieść się do celów z powodu, których powołano obszar chronionego krajobrazu „Puszcza Notecka”. W szczególności należy przedstawić wyniki badań herpetologicznych, w tym z okresu migracji wiosennej oraz przedstawić propozycje działań minimalizujących na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia. Działania minimalizujące powinny uwzględniać montaż tymczasowych płotków herpetologicznych, a także stałych ogrodzeń ochronno-naprowadzających ze wskazaniem dokładnej lokalizacji przejść do płazów z uwzględnieniem różnych wymagań osobników dorosłych i młodocianych. W związku z tym, że w literaturze znajdują się liczne odniesienia do wpływu oświetlenia na migrację płazów w raporcie należy także przedstawić informacje na temat ewentualnego oświetlenia drogi wraz z jego oceną na migracje zwierząt, w tym płazów. Ponadto należy dokonać oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na bioróżnorodność i wyjaśnić, czy przedsięwzięcie wpłynie na utratę różnorodności gatunków, w tym gatunków chronionych na mocy przepisów dyrektywy siedliskowej i dyrektywy ptasiej oraz czy wpłynie na ciągłość korytarzy ekologicznych, bogactwo gatunków lub skład gatunkowy siedlisk na badanym obszarze.

Raport o oddziaływaniu na środowisko powinien być wykonany zgodnie z art. 66 ustawy ooś, w formacie wskazanym w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie formatu dokumentu zawierającego wyniki inwentaryzacji przyrodniczej oraz formatu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (Dz. U. poz. 652). Ustalając zakres raportu wskazano, że powinien on zawierać szczegółową i wnikliwą analizę aspektów związanych z ochroną przyrody i bioróżnorodnością, w tym szczegółową i aktualną inwentaryzację przyrodniczą z uzasadnieniem skali wycinki drzew i planowanymi działaniami minimalizującymi wpływ na środowisko. W postanowieniu wskazano również na konieczność określenia wpływu inwestycji na zmiany klimatu oraz adaptacji do postępujących zmian klimatu.

Biorąc pod uwagę powyższe należało postanowić jak w sentencji.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Miłosława Olejnik
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Czarnków - (ePUAP) z prośbą o poinformowanie Wnioskodawcy i pozostałych stron postępowania o niniejszym postanowieniu
- 2) aa

